

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ім. С. І. ЮРІЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ, ОФОРМЛЕННЯ,
ЗАХИСТУ Й ОЦІНЮВАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МИТНА ТА ПОДАТКОВА СПРАВА»**

Здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

**Тернопіль
2022**

Укладачі:

Десятнюк О.М., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

Сидорович О.Ю., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

Валігура В.А., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

Герчаківський С.Д., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія;

Ткачик Ф.П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія.

Рецензенти:

Семанюк В.З., доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Західноукраїнський національний університет;

Марченко О.І., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки, Державний податковий університет;

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення, захисту й оцінювання курсової роботи зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Митна та податкова справа», здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 38 с.

Методичні рекомендації розроблено з метою визначення єдиних підходів до вибору теми, виконання, оформлення, процедури захисту й оцінювання курсової роботи зі спеціальності.

© ЗУНУ, 2022.

ЗМІСТ

Вступ	4
Загальні вимоги до структури та змісту курсової роботи	5
Основні етапи виконання курсової роботи	6
Вибір теми курсової роботи	7
Підбір літературних джерел	8
Робота над планом курсової роботи	9
Структура і зміст курсової роботи	9
Вимоги до оформлення курсової роботи	13
Оцінювання та процедура захисту курсової роботи	18
Перелік тем курсової роботи	21
Рекомендовані джерела інформації	26
Додатки	33

ВСТУП

Науково-дослідна робота є важливою компонентою підготовки кваліфікованих фахівців у вищих навчальних закладах України. Здебільшого, її доцільно розглядати у через призму двох аспектів:

- 1) засвоєння методичних підвалин організації науково-дослідної роботи;
- 2) безпосередня робота над науковим дослідженням під керівництвом професорів та викладачів.

Наукова робота проводиться в межах навчально-виховного процесу та поза межами навчального процесу через участь в роботі студентських наукових гуртків. Важливим напрямком у сфері науково-дослідної роботи в рамках навчально-виховного процесу є збір інформації, написання, оформлення та захист курсових робіт.

Курсова робота зі спеціальності є видом наукової роботи, самостійним дослідженням студента, виконується з метою посилення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Митна та податкова справа» та поєднує декілька дисциплін професійної підготовки бакалавра.

Курсова робота має за мету сформувати у студентів навички проведення наукового дослідження, розвинути вміння творчої самостійної роботи, оволодіння загальнонауковими і спеціальними методами сучасних наукових досліджень, поглибленим вивченням будь-якого питання чи теми навчальної дисципліни. Крім цього, курсова робота зі спеціальності дає змогу виявити здатність студента самостійно осмислити проблему, критично її дослідити, вміння підбирати, аналізувати й систематизувати літературні джерела; вміння застосовувати отримані знання у процесі вирішення практичних завдань; формулювати висновки, пропозиції щодо предмета дослідження. Вирішуючи наукове завдання, визначене предметом дослідження, студенти розвивають своє наукове мислення через інтеграцію знань і навичок, набутих при опануванні різних дисциплін.

У процесі виконання курсової роботи перед студентом постає низка питань щодо вибору теми, опрацювання літературних джерел, складання плану, порядку організації виконання роботи та підготовки до захисту. Курсова робота зі спеціальності повинна відповідати встановленим вимогам і виконуватися автором самостійно на основі опрацьованого теоретичного, нормативно-правового, статистичного і практичного матеріалу, містити висновки та пропозиції, бути належно структурованою та технічно оформленою. Мінімальна необхідна частина унікальності тексту – 75%.

Метою написання методичних вказівок є систематизація та надання рекомендацій студенту щодо написання курсової роботи, а також доведення її до логічного завершення й представлення на захист.

1. Загальні вимоги до структури та змісту курсової роботи

Метою виконання курсової роботи є систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних навиків аналізу та узагальнення, здобутих під час вивчення профільної дисципліни, а також застосування їх при вирішенні теоретичних чи прикладних проблем. В роботі мають знаходити відображення вміння самостійно опрацьовувати нормативно-правові акти, аналізувати існуючі наукові концепції та підходи, висловлювати власну позицію.

Для досягнення мети необхідно виконати такі завдання:

- опрацювати, систематизувати, узагальнити та поглибити теоретичні знання у контексті вирішення певних практичних завдань;
- сформулювати конкретну прикладну проблему, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та не вирішена на практиці;
- науково обґрунтувати необхідність застосування інструментарію (методів, прийомів і засобів) для вирішення визначеної проблеми;
- встановити внутрішні і зовнішні зв'язки між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного практичного завдання;

- сформулювати висновки, рекомендації і пропозиції за результатами проведеного дослідження.

Відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Митна і податкова справа» виконання курсової роботи вимагає виконання таких функцій.

Аналітична функція передбачає вміння опрацьовувати статистичну інформацію, що стосується митно-податкової, аналізувати ефективність діяльності митних та податкових інституцій.

З *організаційною функцією* пов'язані навички обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень, виявлення можливостей зростання публічних доходів та оптимізації публічних видатків.

Закріплення умінь *статистичної функції* відбувається при написанні аналітичного розділу курсової роботи, коли студентам доводиться працювати з великою кількістю первинних документів, збирати й систематизувати інформацію про доходи та видатки.

Контрольна функція забезпечує вміння відстежувати стан виконання заходів щодо підвищення ефективності управління доходами та видатками, систематизувати оперативну інформацію щодо виконання планових показників та здійснення відповідних заходів та ін.

Пошук достовірної інформації та її систематизація сприятиме оволодінню студентом вміннями сучасного фахівця в межах *інформаційної функції*. Інформаційна функція передбачає вироблення вміння здійснювати пошук, акумулювати, систематизувати й нагромаджувати потрібну для виконання наукового завдання нормативно-правову, соціально-економічну, науково-методичну, довідкову та іншу інформацію, перевіряти її коректність тощо.

2. Основні етапи виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи охоплює кілька етапів:

- вибір теми;

- визначення об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
- підбір та вивчення літератури;
- складання попереднього плану;
- консультація з викладачем – науковим керівником щодо уточнення та затвердження плану курсової роботи;
- написання та оформлення курсової роботи (вступ, основний текст, висновки та пропозиції, список використаних джерел, додатки тощо);
- передача завершеної курсової роботи на кафедру для реєстрації та рецензування;
- перевірка курсової роботи за встановленими критеріями оцінювання;
- захист курсової роботи;
- оцінювання курсової роботи.

2.1. Вибір теми курсової роботи

У процесі вибору теми курсової роботи доцільно керуватися такими мотивами, як:

- обізнаність щодо проблеми та її актуальності;
- наявність інформаційно-статистичної бази;
- можливість отримання практичних результатів;
- можливість продовження дослідження у подальших наукових роботах (наприклад, випускній кваліфікаційній роботі).

Вибір теми курсової роботи зі спеціальності здійснюється із запропонованого переліку.

Виходячи зі своїх наукових інтересів студент може запропонувати власну тему курсової роботи, обґрунтувавши при цьому її актуальність та своєчасність.

Обрана тема погоджується з науковим керівником і затверджується. Змінити або коригувати тему можна з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні студентом доцільності таких дій.

2.2. Підбір літературних джерел

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення та творчого критичного осмислення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, чинного законодавства України та міжнародних законодавчих актів, передового досвіду, у тому числі зарубіжного, щодо обраної проблеми.

Мінімальний перелік основних літературних джерел подається у цих методичних рекомендаціях, однак він відображає лише загальну уяву щодо того чи іншого напрямку дослідження, не розкриваючи усіх глибинних аспектів. Тому з метою якісного виконання роботи студентам необхідно здійснити самостійний підбір додаткових літературних джерел, аналіз яких забезпечить належний рівень проведення дослідження.

У процесі виконання курсової роботи рекомендується використовувати літературні джерела за останні 5 років, що зумовлює необхідність ретельного вивчення нових видань підручників, навчальних і практичних посібників, монографій, а також статей у наукових журналах та періодичній пресі, які послідовно і логічно розкривають тему. Не допускається виконання курсової роботи зі спеціальності виключно за матеріалами навчальних підручників і посібників. Основними літературними джерелами мають стати наукові видання й публікації.

Необхідну статистичну інформацію можна знайти на офіційних сайтах Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Національного банку України, Державної служби статистики України, Пенсійного фонду України, Фонду соціального страхування України, Євростату, Всесвітньої митної організації та ін.

Попереднє ознайомлення з літературними джерелами є основою для складання плану курсової роботи.

2.3. Робота над планом курсової роботи

План є важливою основою майбутньої курсової роботи. Він визначає загальну спрямованість дослідження, дає змогу логічно пов'язати окремі проблемні аспекти обраної теми, розмістити їх у певній послідовності. При цьому слід мати на увазі, що всі проблемні аспекти пов'язані єдиною метою дослідження. Дослідження потрібно починати із загальних теоретичних положень, а потім переходити до аналізу конкретних явищ і процесів з використанням фактографічних даних.⁴

План самостійно складається студентом після попереднього опрацювання інформаційних джерел, погоджується з науковим керівником та затверджується.

Структура плану визначається обсягом і складністю дослідження. Оптимальний варіант – три розділи. Пункти плану повинні відображати сутність теми, бути короткими, лаконічними та викладатися у логічній послідовності.

У процесі написання курсової роботи план може уточнюватися. Зміни в плані слід погоджувати з науковим керівником.

План складає основу *змісту* курсової роботи.

2.4. Структура і зміст курсової роботи

Курсова робота повинна бути виконана самостійно і мати чітку і логічну структуру, складовими якої є такі елементи:

- титульний аркуш (додаток А);
- зміст (додаток Б);
- вступ (додаток В);
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел (додаток Г);

- додатки (за необхідності).

Титульну сторінку включають до загальної нумерації, але не нумерують. Номери наступних сторінок проставляють арабськими цифрами у верхньому правому куті.

Зміст є ідентичним до плану курсової роботи із зазначенням відповідних сторінок, з яких починається кожний структурний елемент. Його розміщують після титульної сторінки (додаток Б).

Вступ до курсової роботи повинен містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- оцінювання сучасного стану проблеми, визначення вирішених та невирішених завдань, що існують у цій сфері;
- короткий аналіз досліджень провідних учених і фахівців у досліджуваній сфері;
- мету і завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження, що використовувалися у процесі написання курсової роботи;
- відомості про інформаційно-фактологічну базу дослідження;
- інформацію про структуру роботи (див. додаток В).

Основна частина курсової роботи передбачає дослідження теоретичних та проблемних аспектів обраної теми. Тому у цій частині доцільно викласти сучасні відомості та уявлення про об'єкт (предмет) дослідження, які є необхідними та достатніми для вирішення завдань, поставлених у курсовій роботі. Викладаючи зміст роботи, студент повинен показати вміння аналізувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали. Обов'язковим елементом є посилання на використані джерела інформації.

Важливим елементом роботи є аналіз нормативно-правового поля. Також у ході дослідження необхідно проаналізувати статистичні дані, які стосуються досліджуваної проблеми, джерелом яких є статистичні щорічники, дані офіційних сайтів тощо. Цифровий матеріал має бути поданий у вигляді таблиць і рисунків (схем, діаграм, графіків), які є логічним продовженням викладених

теоретичних положень. Кожна таблиця та рисунок мають супроводжуватися аналізом змісту та посиланням на джерело інформації. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу –наочність. Заголовки (назви) таблиць, схем, графіків, діаграм мають відображати основний зміст матеріалу та період дослідження. У таблицях вказуються одиниці виміру, а в графіках та діаграмах – масштаб.

Перше питання курсової роботи має теоретичний характер, тут наводять погляди провідних вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів щодо сутності досліджуваних категорій, понять, явищ і подій; розглядають історичні аспекти еволюції фінансових відносин у досліджуваній сфері; відображають нормативно-правове забезпечення проблеми.

Друге питання курсової роботи має аналітико-дослідницький характер. Забезпечуючи логічну послідовність дослідження, він повинен поєднати викладені теоретичні засади та вміння використовувати обрані методи дослідження для аналізу та оцінки статистичних даних.

У цьому питанні розкривається сучасний стан предмета вивчення на обраному об'єкті дослідження; здійснюється аналіз фінансово-економічних показників, що характеризують стан та тенденції розвитку напрямку дослідження; проводиться кількісна та якісна оцінка факторів, що зумовили динаміку окремих показників на об'єкті дослідження.

Важливе значення має підбір і опрацювання фактичних та статистичних даних. Показники необхідно відбирати не менше, ніж за останні три роки, аналізувати їх, зіставляти, узагальнювати, групувати у таблиці. Таблиці повинні бути не громіздкими, а зручними та зрозумілими для огляду й аналізу. Разом з таблицями пропонується використовувати графіки, діаграми та схеми, що дасть змогу наочно ілюструвати процеси та закономірності, які розглядаються в роботі. Формуючи таблиці і діаграми, слід продемонструвати набуті навички застосування різноманітних методів аналізу, порівняння, виявлення позитивних і негативних тенденцій, вміння оцінювати ефекти та ризики тощо. Цифрові матеріали повинні бути пов'язані із відповідними коментарями автора. В оформленні таблиць, рисунків, іншого ілюстративного матеріалу, додатків

потрібно дотримуватися установлених стандартних вимог.

У *третьому питанні* обґрунтовують рекомендації, пропозиції щодо удосконалення предмета дослідження, його інформаційного, методичного та організаційного забезпечення із врахуванням результатів аналізу, здійсненого у другому питанні курсової роботи. Цей пункт може містити дослідження зарубіжного досвіду та можливостей його впровадження в Україні.

Зміст питань відповідних пунктів курсової роботи має відповідати їх назві. Теоретичні положення слід пов'язувати з практичним станом досліджуваного питання. Наприкінці кожного питання стисло – 2-3 речення – формуються висновки.

Висновки є окремим елементом курсової роботи, що відображає стислий виклад результатів проведеного дослідження. У висновках коротко наводяться найбільш важливі положення, які містять обґрунтовані, чіткі, лаконічні формулювання вирішеної проблеми; узагальнюються результати аналізу об'єкта дослідження за визначеним напрямом дослідження; подаються пропозиції щодо удосконалення досліджуваного напрямку діяльності. Пропозиції мають бути спрямовані як на вирішення окремих теоретичних питань, так і проблем практичного характеру. Формуючи пропозиції, необхідно визначити їхню конкретну доцільність на даний час або у майбутньому, звертаючи увагу на наслідки економічного, екологічного й соціального характеру. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду, так і шляхом узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

Додатки містять матеріал, який не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг.

Загальний обсяг курсової роботи має бути в межах 30–35 сторінок.

Перелік літературних джерел, використаних при написанні роботи, наводиться у *списку використаних джерел*. Список використаних джерел може містити орієнтовно 20–25 найменувань. Опис використаних джерел необхідно складати відповідно до вимог державних стандартів опису літературних джерел (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015).

3. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота – це рукопис, оформлення якого має здійснюватися відповідно до встановлених стандартів і чинних вимог. Курсову роботу зі спеціальності оформляють на аркушах формату А4 (210 x 297 мм), друк виконують за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу. Набір тексту роботи має виконуватися з використанням текстового редактора MS Word, (шрифт Times New Roman, кегль (розмір) 14 з міжрядковим інтервалом 1,5). Абзацний відступ має бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25 мм).

Текст роботи слід друкувати з урахуванням таких розмірів полів: ліве 25 мм, верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 15 мм.

Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами із застосуванням наскрізної нумерації упродовж усього її тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці. Титульний аркуш потрібно внести до загальної нумерації сторінок роботи. Номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Зміст роботи викладають на другій сторінці. В ньому послідовно записують найменування питання плану (ліворуч), а праворуч визначають номер сторінки, з якої воно починається. Вступ, висновки, список використаних джерел, додатки у плані нумерації не мають.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують, а їхні назви правлять за заголовки структурних елементів. Кожний структурний елемент, а також пункт починають з нової сторінки, у кінці назви крапка не ставиться.

Кожне питання, зазначене в плані курсової роботи, слід виносити у заголовки і починати з нової сторінки. Перед назвою питання вказують його номер. Заголовки пунктів слід розташовувати посередині рядка і друкувати напівжирним шрифтом великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Приклад:

1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти шляхом підчищення або зафарбовування коректором і нанесення на тому самому місці або між рядками виправленого зображення від руки. Виправлення здійснюється чорним кольором.

Після списку використаних джерел студент ставить свій підпис і дату виконання роботи. Робота подається на кафедру для реєстрації у зшитому вигляді у папці (без файлів).

Оформлення таблиць, рисунків, цитат. Наявність у роботі ілюстрацій, які називаються «рисунками» (схеми, діаграми, графіки), дає змогу викласти матеріал більш доказово, полегшує його сприйняття. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу – це наочність. Ілюстрації (рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті.

Якщо ілюстрації створені не автором роботи, то необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права, тобто посилатися на джерело.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під нею. Ілюстрація позначається словом «рисунок», яке разом з номером і назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад: «Рис. 2.2. Динаміка податкових надходжень до Державного бюджету України, сплату їх контролює ДПС України у 1 кварталі 2019-2022 рр., млрд. грн.» (див. приклад).

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: рис. 2.2. – друга ілюстрація у другому розділі.

Приклад:

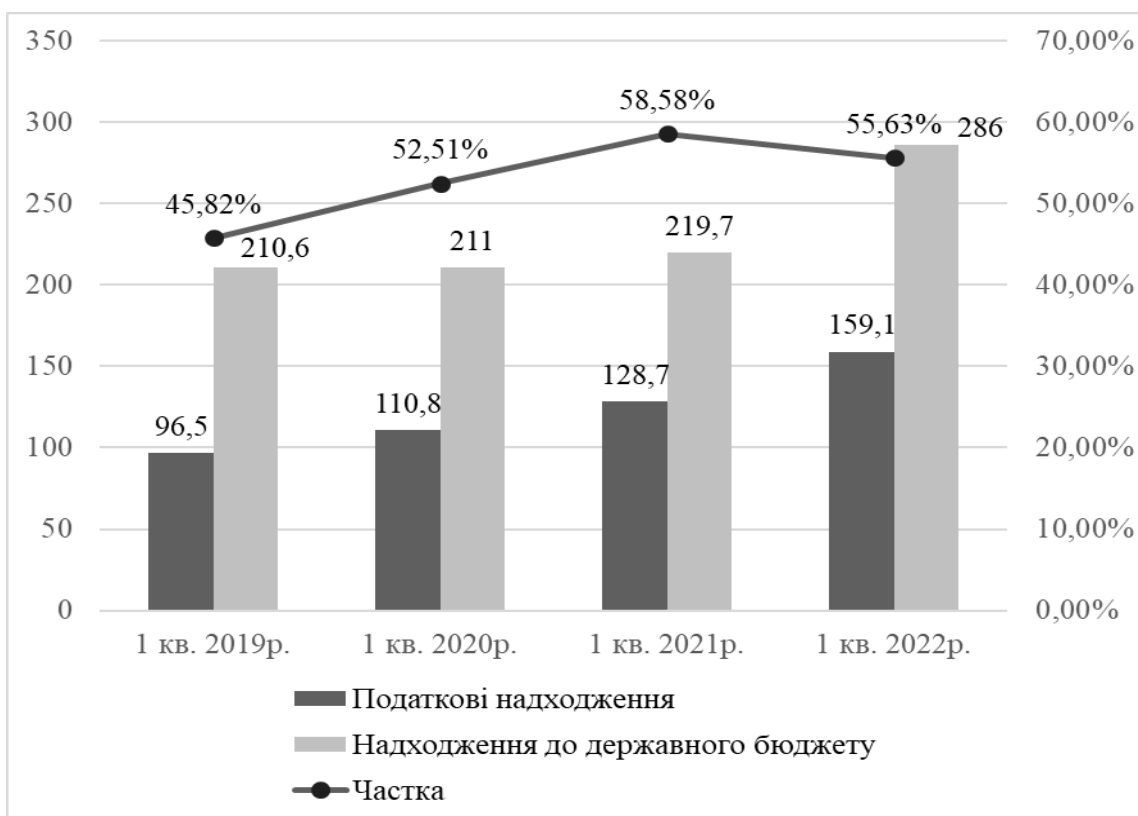

Рис. 2.2. Динаміка податкових надходжень до Державного бюджету України, сплату їх контролює ДПС України у 1 кварталі 2019-2022 рр., млрд. грн.

Примітка. Побудовано автором за даними [22]

Цифровий матеріал зазвичай оформлюють у вигляді таблиць. За змістом таблиці поділяються на аналітичні і неаналітичні. Аналітичні таблиці є результатом обробки й аналізу цифрових показників. Як правило, після таких таблиць робиться узагальнення про нове знання, яке описується у тексті словами «таблиця дає змогу зробити висновок, що...», «із даних таблиці видно, що...» і т. ін.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

Заголовки розміщують над таблицями. Справа над тематичним заголовком з великої літери пишуть слово «Таблиця», її порядковий номер.

Знак «№» перед цифрою не ставиться. Номер складається з номера питання та порядкового номера таблиці: *Таблиця 2.3* (третя таблиця другого питання).

Приклад:

Таблиця 2.3

Результати роботи митних органів щодо акумулювання надходжень митних платежів до Державного бюджету України, млн. грн.

Найменування показника	Роки					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Доходи Державного бюджету України	706509	907358	1060922	998345	1076027	1097547
Податкові надходження	598285	747214	881821	799776	851116	949457
у т.ч., надходження митних платежів:	236829	317060	370161	373306	362421	432768
Приріст надходжень митних платежів, %	116,31%	133,88%	116,75%	100,85%	97,08%	119,40%
Питома вага митних платежів у загальному обсязі доходів Державного бюджету України, %	33,52%	34,94%	34,89%	37,40%	33,68%	39,40%

Примітка. Розраховано за даними [23]

Таблицю розміщують у тексті після першого посилання на неї. Громіздкі таблиці (обсягом А4 і більше) допоміжного чи довідкового характеру необхідно винести у додатки.

Формули розташовують посередині сторінки безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються. Зверху та знизу від кожної формули або рівняння слід залишити один вільний рядок. Формули або рівняння друкують, застосовуючи редактор формул.

До формул застосовують наскрізну нумерацію у межах розділу. Номер формули або рівняння складається із номера розділу та порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад: формула 1.3 – третя формула у першому розділі. Номер формули або рівняння зазначають в дужках у кінці того ж рядка, де записано формулу.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій їх наведено у формулі чи рівнянні. Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта варто подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Цитати у роботі, які наведені дослівно, беруться в лапки. Після закінчення цитати або цифрової інформації у квадратних дужках зазначається порядковий номер джерела, який міститься у списку; далі через кому сторінка, звідки взята цитата чи цифра. Наприклад, посилання [5, с. 10] означає, що цитату взято з джерела, зазначеного у списку використаних джерел під номером 5 на сторінці 10.

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел містить перелік джерел, із яких у роботі використано ті чи інші матеріали та на які обов'язково мають бути посилання у тексті. Цей перелік починають із нової сторінки, подаючи бібліографічні описи в порядку, за яким їх уперше згадують у тексті або в алфавітному порядку з наскрізною нумерацією.

Бібліографічні описи джерел у переліку наводять відповідно до чинних стандартів (з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015).

Кількість використаних джерел у курсовій роботі – 20-25 найменувань, із них 50% мають бути видані (оприлюднені) упродовж останніх 3–5 років, бажано також використовувати джерела, опубліковані за кордоном і розміщені на зарубіжних Інтернет-сайтах. Іншомовні джерела подаються мовою оригіналу.

Приклад оформлення списку використаних джерел наведено у додатку Г.

Оформлення додатків. Додатки, як продовження роботи, оформляють на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Заголовок додатка розташовують у верхній частині аркуша симетрично до тексту сторінки, він пишеться з великої букви. Праворуч над заголовком малими літерами з першої великої друкують слово «Додаток» і велику літеру, що позначає номер додатка, наприклад: «Додаток А».

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Додатки повинні мати спільну з попереднім текстом наскрізну нумерацію сторінок.

4. Оцінювання та процедура захисту курсової роботи

Виконана курсова робота у встановлений термін здається на кафедру і після реєстрації передається науковому керівнику для *рецензування*. Курсова робота рецензується в межах 10 днів після її реєстрації.

У рецензії науковий керівник зазначає позитивні аспекти й недоліки курсової роботи, оцінює ступінь самостійності формування основних положень та висновків, обсяг опрацьованої інформації, дотримання вимог щодо змісту й оформлення роботи, а також робить висновок щодо допуску до захисту. У результаті рецензування курсової роботи керівник оцінює якість написання роботи за 100-бальною шкалою.

У разі незадовільної оцінки робота повинна бути перероблена з урахуванням зауважень рецензента. Роботи, що не одержали позитивного відгуку наукового керівника до захисту не допускаються.

Процедура захисту передбачає стислий виклад студентом головних проблем дослідження та їх вирішення, відповіді на запитання.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Підготовка тексту роботи	60
Захист роботи	40

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) за курсову роботу зі спеціальності визначається як середньозважена величина від оцінки за курсову роботу безпосередньо та захист курсової роботи студентом з наступним переведенням даних 100-бальної шкали оцінювання в шкалу за системою ECTS у наступному порядку.

Критерії оцінювання курсової роботи зі спеціальності:

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
За шкалою ECTS	За національною шкалою	Бали	
1	2	3	4
A	Відмінно	90-100	Виставляється, якщо студент: 1) показав глибокі теоретичні знання з дисциплін, які входять до переліку виконання курсової роботи; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; 4) виконав роботу грамотно літературною

			українською мовою; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, твердо і впевнено відповів на запитання членів комісії.
<i>B</i>	Добре	85-89	Виставляється, якщо студент: 1) показав досить високі теоретичні знання тих дисциплін, з яких виконана курсова робота; 2) оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати обґрунтовані висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; 3) дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; 4) виконав роботу грамотно літературною українською мовою, але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; 5) оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; 6) на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії;
<i>C</i>	Добре	75-84	Виставляється, якщо студент: 1) показав добрі теоретичні знання з тих дисциплін, теми яких представлені на виконання курсової роботи; 2) володіє навиками дослідної роботи на достатньому рівні, зокрема щодо: збору даних, вміння аналізувати, критично осмислювати їх, формулювати висновки, але не завжди критично ставиться до інформації, відображеної у використаних джерелах літератури; 3) пропозиції і рекомендації є частково обґрунтованими і не завжди самостійними; 4) зміст роботи містить частково стилістичні і редакційні помилки; 5) оформлення роботи відповідає вимогам методичних вказівок; 6) на захисті показав добрі знання з досліджуваної теми та відповідав добре на поставлені додаткові питання;
<i>D</i>	<i>Задовільно</i>	65-74	Виставляється, якщо студент: 1) показав достатні теоретичні знання з тих дисциплін, з яких виконана дана робота; 2) в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце

			<p>окремі фактичні помилки і неточності;</p> <p>3) не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх;</p> <p>4) допускає помилки в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату;</p> <p>5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки;</p> <p>б) на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії;</p>
<i>E</i>	<i>Достатньо</i>	60-64	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <p>1) показав слабкі теоретичні знання з тих дисциплін, з яких виконана дана робота;</p> <p>2) первинними навиками дослідної роботи оволодів не в повному обсязі, зокрема, що стосується: обробки статистичних даних, їх аналізу, формулювання висновків;</p> <p>3) в роботі мають місце окремі фактичні помилки і неточності;</p> <p>4) висновки і пропозиції є недостатньо сформульованими;</p> <p>5) допускає численні граматичні та стилістичні помилки та помилки у оформленні роботи;</p> <p>б) на захисті продемонстрував достатні знання з теми дослідження, не впевнено відповідає на додаткові запитання членів комісії;</p>
<i>FX</i>	<i>Незадовільно з можливістю повторного курсу</i>	35-59	<p>Виставляється, якщо студент:</p> <p>1) виконав міждисциплінарну курсову роботу з порушенням вимог до виконання даного виду робіт, зокрема що стосується оформлення структурних елементів курсової роботи;</p> <p>2) зміст курсової роботи містить неактуальну аналітичну та статистичну інформацію;</p> <p>3) у роботі відсутні чи неналежно викладені висновки до роботи;</p> <p>4) містяться стилістичні недоліки та помилки;</p> <p>5) студент погано володіє інформаційною базою теми дослідження, не відповідає на додаткові запитання.</p>
<i>F</i>	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним курсом</i>	1-34	<p>Виставляється, якщо студент на захисті проявив повне незнання досліджуваної теми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи або ж не був допущений до захисту по причині недопрацювання тексту курсової роботи.</p>

ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Адміністрування митних платежів при перетині митного кордону України
2. Акцизне оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
3. Архітектура місцевих податки і зборів в Україні
4. Бюджетне відшкодування податку на додану вартість та його вплив на формування доходів бюджету
5. Бюджетно-податкова політика в умовах цифровізації фіскального простору
6. Відповідальність за ухилення від оподаткування в українській та зарубіжній практиці
7. Вплив пільг на формування доходної частини бюджету
8. Вплив фінансових технологій на розвиток сектору фінансових корпорацій
9. Грошові потоки підприємства: склад та особливості формування
10. Державна митна служба та її місце в повоєнному відновленні України
11. Діджиталізація митної сфери України з урахуванням функціоналу автоматизованої системи митного оформлення «Інспектор–2006»
12. Еволюція адміністрування податку на прибуток в Україні
13. Еволюція фіскальної політики в Європейському Союзі
14. Економічний зміст митної вартості товарів та еволюція її калькулювання
15. Ефективність справляння митних платежів в Україні
16. Завдання митних органів України в умовах воєнного часу
17. Зарубіжний досвід функціонування митних інституцій
18. Засоби та способи переміщення товарів (інших предметів) через митний кордон України
19. Зміст та сучасні реалії державної зовнішньоекономічної політики України
20. Значення податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки в системі адміністрування податків

21. Зовнішня та внутрішня інформаційна база фінансового менеджменту
22. Інструменти фінансової політики та їх роль у досягненні загальнодержавних завдань
23. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту в сучасних умовах
24. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства
25. Майнове оподаткування: сучасний стан та перспективи розвитку
26. Методичні основи побудови системи забезпечення фінансового менеджменту
27. Митна політика Європейського Союзу в умовах подолання COVID-19
28. Митна політика України в контексті впливу на національну безпеку
29. Митна справа в контексті інтеграції України в глобальну економіку
30. Митне оформлення та особливості оподаткування гуманітарної допомоги в умовах воєнного часу
31. Митний контроль як невід'ємна складова державного фінансового контролю
32. Митно-брокерська діяльність та особливості її регулювання в Україні
33. Мито як регулятор міжнародного бізнесу і процесів споживання
34. Міжнародне податкове планування: доміанти теорії та практики
35. Міжнародні показники оцінювання рівня технологізації фінансових послуг
36. Місце і роль митної справи в системі національної безпеки держави
37. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємств
38. Наукова парадигма соціально-економічного змісту фінансової політики
39. Оподаткування банків в Україні: напрями удосконалення
40. Оподаткування в Україні: тенденції та проблеми розвитку
41. Оподаткування малого бізнесу: проблеми та шляхи вирішення
42. Оподаткування операцій з цінними паперами в Україні
43. Оподаткування прибутку підприємств та його оптимізація
44. Оптимізаційні моделі трансформації податкового регулювання та збалансування фіскальної та розподільчо-регулюючої функцій податків
45. Основні тенденції та правила адміністрування єдиного податку в Україні

46. Особливості виконання митних формальностей відносно переміщеної електроенергії
47. Особливості декларування, обліку та контролю за справлянням податку на доходи фізичних осіб
48. Особливості застосування податків на споживання в Україні та країнах Європейського союзу
49. Особливості нарахування та контролю за своєчасністю сплати місцевих податків та зборів
50. Особливості політичного впливу на рішення у сфері оподаткування в Україні
51. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємств
52. Особливості функціонування Державної податкової служби України
53. Параметри рівня цифрової фінансової інклюзії України
54. Періодизація розвитку віртуальних грошей та криптовалют
55. Перспективні напрями діджиталізації сервісної роботи митних та податкових органів в Україні на базі досвіду розвинених країн світу
56. Планування надходження й використання коштів. Розробка й застосування платіжного календаря
57. Плата за землю та сучасні особливості її адміністрування
58. Платники податків та їх роль у виконанні загальнодержавних функцій
59. Податкова оптимізація та податкове планування
60. Податкова політика і добробут населення
61. Податкова політика та її вплив на макроекономічні показники
62. Податкове навантаження на економіку України та розвинених країн світу
63. Податок на додану вартість та його роль в формуванні доходів бюджету
64. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор в умовах переходу до ринку
65. Податок на заробітну плату в системі оподаткування доходів громадян

66. Податок на прибуток підприємств і його роль в формуванні доходів бюджету
67. Показники ринкової ділової активності підприємства
68. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства і їх оцінка
69. Порухення митних правил: сутність та проблематика протидії
70. Порядок переміщення предметів і цінностей громадянами через митний кордон України
71. Прагматизм переміщення товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях
72. Прагматизм управління ризиками у митній сфері України
73. Превенція порушення митних правил в Україні та ЄС
74. Проблеми використання інструментів податкової політики в Україні
75. Процедура декларування товарів як структурний елемент системи митного оформлення
76. Регулюючий вплив акцизного податку на споживчий ринок
77. Роль та значення країни походження товарів при здійсненні зовнішньоекономічних операцій
78. Система показників фінансового стану підприємства та їх оцінка
79. Спеціальні спрощення митних процедур при переміщенні товарів і транспортних засобів через митний кордон в умовах війни
80. Становлення управлінсько-організаційної структури митних органів в Україні
81. Стратегія і тактика фінансового менеджменту
82. Сутність та значення організації контролю при перетині митного кордону
83. Сутність та характеристика фінансових технологій у секторі страхування
84. Сучасний порядок митного оформлення та оподаткування особистих речей, що ввозяться громадянами в Україну
85. Трансформація податкової системи України в період воєнного стану
86. Фактори, які впливають на рівень фінансових ризиків
87. Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління

88. Фінансова стратегія і політика управління фінансовими ризиками підприємства
89. Фінансовий менеджмент як система управління фінансами підприємства
90. Форми митного контролю, їх поняття та порядок застосування
91. Характеристика основних умов справляння екологічного податку та інших податків і зборів
92. Характеристика фінансових технологій у сфері платіжних послуг

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондаренко Є. Фіскально-контролюючі особливості діяльності митних органів. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1 (66). С. 226–236.
2. Бюджетна система: підручник / за ред. В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
4. Валігура В.А. Сучасні тенденції гармонізації ПДВ у країнах Європейського Союзу. *Фінанси України*. 2022. № 3. С. 22-37.
5. Валігура В.А., Герчаківський С.Д. Актуалітети гармонізації акцизного оподаткування енергопродуктів в ЄС та Україні. *Світ фінансів*. 2022. №3.
6. Войцещук А. Д. Інформаційні технології в забезпеченні безпеки митного простору України. Наукові записки *Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2017. № 5(33). С. 84–89.
7. Войцещук А. Д. Митний простір України : глобальні виклики та ризики : моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 438 с.
8. Герчаківський С. Митна справа : навч. посібник. Тернопіль. 2020. 316 с.
9. Герчаківський С.Д. Антикризове податково-митне регулювання в контексті протидії поширенню COVID-19 в Україні. *Збірник наукових праць «Економічний аналіз»*. 2022. №3.
10. Герчаківський С.Д., Герчаківська О.Я. Фіскально-правовий моніторинг судового розгляду справ про митні правопорушення. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 3. С.34-44.
11. Гладких Д.М. Ключові чинники інфляції та шляхи її зниження в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2019. № 1(49). С. 91-101.
12. Гребельник О. П. Митна справа : підручник. 5-ге вид., оновл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2019. 472 с.
13. Гроші та кредит: підручник /за ред.. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль. ТНЕУ, 2018. 892 с.
14. Гуцаленко Л. В. Марчук У. О., Фабіянська В. Ю. Митний пост-аудит : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2018. 387 с.

15. Гуцаленко Л. В. Митний пост-аудит : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко, У. О. Марчук, В. Ю. Фабіянська. К. : ЦУЛ, 2018. 387 с.
16. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 198 с.
17. Гуцул І. А., Крисовата К. В., Титор В. Й. Актуальні тенденції митно-тарифного регулювання зовнішньої торгівлі України. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-65>
18. Дем'янишин В. Сучасна парадигма бюджетного механізму держави. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2018. Випуск 40. Частина 1. С. 140–150.
19. Дем'янишин В., Лободіна З. Розвиток вчення про фінансову політику, фінансову систему, фінансово-кредитний механізм та фінансові ресурси у працях українського науковця Михайла Крупки. *Світ фінансів*. 2022. Випуск 4 (696). С. 118–140.
20. Десятнюк О. М., Марченко Л. І. Науково-методичні детермінанти податкової політики в умовах трансформації національної економіки. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 4. С. 8–19.
21. Дзюблюк О.В. Еволюція ролі золота у сучасній монетарній системі. *Банківська справа*. 2020. №1. С.3-27.
22. Дзюблюк О.В. Теоретико-методологічні підходи до визначення сутності грошей як економічної категорії. *Вісник ТНЕУ*. 2018. Вип.2. С.21-35.
23. Іванова А. Особливості забезпечення соціального захисту в умовах децентралізації бюджетних повноважень. *Світ фінансів*. 2021. № 1(66). С. 38-47.
24. Івашова Л. М., Кийда Л.І. Діджиталізація митних процедур: сучасний стан та перспективи розвитку митної справи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 3 (22). С. 218-230.
25. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого, д. е. н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.

26. Карпишин Н. І., Сидор І. П. Фінансування медичних послуг: досвід зарубіжних країн і України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 8. С. 9-14.
27. Кириленко О. П., Малиняк Б. С., Письменний В. В., Русін В. М. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади: навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 396 с.
28. Кізима А. Я, Лободіна З. М., Марущак Л. І. Оцінювання фіскальної та регулюючої ролі ПДВ. *Галицький економічний вісник*. 2020. №6 (67). С. 129-136
29. Кізима А., Лободіна З. Трансформація технологій бюджетування в контексті забезпечення інклюзивного сталого зростання держави. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 1 (66). С. 24–37.
30. Коваленко В.В. Грошово-кредитна політика та її вплив на подолання структурних дисбалансів економіки України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 12. С. 445–449.
31. Коваленко Ю. М. Вплив кредитно-інвестиційного механізму фінансування економічних процесів на розвиток малого та середнього бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 3 (23). С. 101–109.
32. Коваль С. Л., Сидор І. П. Фінансове забезпечення банківських послуг. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 30-35.
33. Крисовата К. В. Ефективність митного контролю в контексті протидії фіскальним ризикам та контрабандним явищам. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/463>
34. Крисоватий А.І. Новий прагматизм фіскалізації публічних фінансів. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1 (66). С. 10-23.
35. Крисоватий, А. І., Синютка Н.Г. Партиципаторний бюджет як елемент діджиталізації фіскального простору України. *Фінанси України*. 2019.

- Вип. 11. С. 110-124.
36. Легостаєва О. О., Гнип Н.О. Податкова система : навч. посіб. 2-ге вид. Львів : Новий Світ, 2019. 228 с.
 37. Лободіна З. Бюджетний механізм: концептуальні засади та перспективи модернізації : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 412 с.
 38. Лободіна З., Корнацька Р., Нечепоренко В. Міжбюджетні трансферти як фінансовий інструмент зменшення диспропорцій та активізації регіонального розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 1 (74). С. 76–89.
 39. Луцик А.І. Обґрунтування пріоритетності досягнення цілей сталого розвитку у здійсненні фіскальної політики. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1(66). С. 89-101
 40. Маршалок Т. Я. Аналіз фіскальної політики та макроекономічної ситуації в Україні в умовах коронакризи. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1(66). С. 102-111.
 41. Митний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 верес. 2021 р. К. : ЦУЛ, 2021. 289 с.
 42. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур: Міжнародний документ від 18.05.1973, редакція на 26 червня 1999 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643
 43. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах від 21.11.1982 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_267
 44. Опарін В.М., Сарнецька Я.А. Імперативи бюджетного регулювання в Україні в умовах фіскальної децентралізації. *Фінанси України*. 2020. №1. С. 58-72.
 45. Податкове та митне право України : метод. вказівки / уклад. О. І. Олійничук. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 38 с.
 46. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
 47. Сидор І. П. Міжбюджетні трансферти в системі доходів місцевих

- бюджетів: сучасний стан та напрями удосконалення. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 32. С. 363-370.
48. Сидорович О. Ю., Герчаківський С. Д. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. № 1(66). С. 210-225.
49. Сидорович О. Ю., Годованець О. В., Кекіш І. П. Митний контроль: Навчальний посібник. Тернопіль. ЗУНУ, 2021. 250 с.
50. Сидорович О.Ю. Інститут податкового адміністрування: оцінка ефективності реалізації в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 20. С. 96-102.
51. Сідляр В., Валігура В. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9173>
52. Скорик О. О. Інформаційні технології системи казначейського обслуговування: сучасний стан та перспективи їх удосконалення. *Державне управління: удосконалення і розвиток*. 2018. № 12. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/28.pdf.
53. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні : монографія / А.І. Крисоватий, Є. П. Бондаренко, В. А. Валігура [та ін.] ; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2020. 414 с.
54. Ткачик Ф. П. Інформаційне забезпечення діяльності податкових органів на державному і територіальному рівнях. *Бізнес Навігатор*. 2021. Вип. 4 (65). С. 122-127.
55. Ткачик Ф. П. Роль податку на нерухоме майно у фіскальній політиці Європейського Союзу та економічному відновленні України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 4. С. 22-28.
56. Ткачик Ф. П., Валігура В. А., Дмитрів В. І. Фіскально-регулюючий потенціал податку на доходи фізичних осіб. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/602>
57. Ткачик Ф. П., Дмитрів В. І. Адміністрування майнових податків в

- українській та світовій фіскальній практиці. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 40. С. 415-420
58. Угрин В. В. Діджиталізація митного контролю в Україні *Інфраструктура ринку*. 2020. № 47. С. 168–172.
59. Угрин В. В. Фіскальні та соціальні детермінанти оподаткування доходів фізичних осіб. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1 (66). С. 163–173.
60. Фіскальне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / С. Д. Герчаківський, В. В. Сідляр. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2020. 280 с.
61. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія / за ред.: О. П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 414 с.
62. Чайковський Я. І. Сучасний стан та напрями розвитку банківського кредитування малого і середнього бізнесу в Україні. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 3(68). – С. 80-90.
63. Шевчук А. М. Проблеми управління податковими ризиками в умовах пандемії COVID-19. *Світ фінансів*. 2021. № 1. С. 188–201.
64. Dyvak M., Porplytsya N., Lobodina Z., Honchar L., Ostroverkhov V., Maslyiak Y. Interval Discrete Dynamic Model of Budget Revenues in Conditions of Shadow Economy. 2019 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT): Conference Paper (Ceske Budejovice, 5–7 June, 2019) – Ceske Budejovice, Czech Republic, 2019. P. 1–4.
65. EU Customs strategy : Taxation and customs union / European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/eu-customs-strategy_en.
66. EU: New customs pre-arrival security and safety regime in March 2021 <https://home.kpmg/us/en/home/insights/2020/05/tnf-eu-new-customs-pre-arrival-security-and-safety-regime-in-march-2021.html>
67. Gruber J. Public Finance and Public Policy: textbook. 6th edition, Worth Publishers, 2019. 896 p.
68. Krysovaty A.I., Desyatnyuk O.M., Tkachyk F.P. Theoretical logos of fiscal

- decentralization in the conditions of permanent transformation of interbudgetary relations. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2022, vol. 2 (43), Pp. 63-70.
69. Makin, Anthony J. *International Money and Finance*. New York: Routledge. 2017. 203 p.
 70. Malyniak B., Martyniuk O., Kyrylenko O. Corruption and efficiency of public spending in states with various public management types. *Economic Annals-XXI*. 2019. 178(7–8). P. 17–27.
 71. Mgammal, M.H. Corporate tax planning and corporate tax disclosure. *Meditari Accountancy Research*, 2019. Vol. 28 No. 2, Pp. 327-364.
 72. Rauchway, Eric. *The Mmoney Makers :How Roosevelt and Keynes Ended the Depression, Defeated Fascism, and Secured a Prosperous Peace*. New York: Basic Books. 2015. 337 p.
 73. Richard W. Tresch. *Public Finance: A Normative Theory: textbook*. 4th edition, Academic Press, 2022. 568 p.
 74. Robert D. Lee Jr., Ronald W. Johnson, Philip G. Joyce. *Public Budgeting Systems: textbook*. 10th edition, Jones & Bartlett Learning, 2020. 575 p.
 75. Robert Tannenwald. *The Representative Tax System – Tax Capacity and Tax Effort in the Ocean State*. URL: <http://www.ripec.com/rts2k.html>.

ДОДАТОК А

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фінансів та обліку

Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія

КУРСОВА РОБОТА

зі спеціальності

«072 – фінанси, банківська справа та страхування»

на тему:

«Фіскальна політика держави та основні принципи її формування»

Студентки групи ФМПС-41

Книш А.А.

Науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,

Валігура В.А.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

ДОДАТОК Б

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Сутність та нормативно-правові засади фіскальної політики держави...	5
2. Моніторинг та характеристика принципів фіскальної політики.....	10
3. Шляхи удосконалення фіскальної політики України з урахуванням зарубіжного досвіду.....	16
Висновки.....	21
Список використаних джерел.....	23
Додатки.....	25

ДОДАТОК В

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку соціально-економічних процесів фіскальна політика держави відіграє ключову роль ...

...

Метою роботи є ...

Для досягнення поставленої у роботі мети визначено такі завдання:

- розкрити теоретичні засади ...;
- розглянути методичку розрахунку ... ;
- проаналізувати практику ... ;
- провести оцінювання порядку ...;
- обґрунтувати основні шляхи вдосконалення

Об'єктом дослідження є процес організації

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування

Методи дослідження. У процесі дослідження використані загальні методи наукового пізнання ...

Інформаційно-фактологічною базою дослідження є вітчизняна нормативно-правова база, що визначає засади функціонування ... ; звітні та статистичні дані Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Державної служби статистики України; огляди Світового банку й інших міжнародних фінансових організацій; звіти науково-дослідних центрів та установ, а також монографії та інші праці вітчизняних і зарубіжних авторів з проблематики дослідження.

Курсова робота складається зі вступу, основної частини, висновків та списку використаних джерел. Курсова робота викладена на ... сторінках, містить ... рисунків, ... таблиць. Список використаних джерел налічує ... найменування.

ДОДАТОК Г

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

В Україні 1 липня 2016 р. набув чинності ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання і розміщення у документах. Приклади оформлення списку використаних джерел подано відповідно до цього стандарту.

Таблиця Г.1

Характеристика джерела	Приклади оформлення
1	2
Книги: Один автор	1. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні домінанти та діалектична єдність: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 416 с.
Два автори	1. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія "Наукові доповіді"). 2. Сидор І. П., Коваль С. Л. Фінансова політика: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 122 с.
Три автори	1. Лободіна З. М., Сидор І. П., Дем'янюк А. В. Бюджетна система у таблицях і схемах: навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 278 с.
Чотири і більше авторів	1. Формування фінансового механізму сталого розвитку України: монографія. / за ред.: О. П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 414 с. 2. Шемаєва Л.Г., Юрків Н.Я., Гладких Д.М., Лондар Л.П., Касперович Ю.В. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні: анал. доп./ за заг. ред. д Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2018. 132с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні: навч. посібн. / Гупаловська М. Б., Коваль С. Л., Русін В. М., Сидор І. П., Шулюк Б. С.; за ред.: В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2018. 214 с. 2. Соціальне страхування: підруч. / Кириленко О. П., Толуб'як В. С., Русін В. М. та ін.; за ред. О. П. Кириленко, В. С. Толуб'яка. Тернопіль: ТНЕУ: Економічна думка, 2016. 353 с. 3. Напрями формування податкової політики України в контексті фіскальної децентралізації та розширення бази оподаткування: монографія / за ред.: А. І. Крисоватого, О. М. Десятнюк. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 182 с.
Багатотомні видання	1. Фінансово-економічна грамотність: підруч.: за ред.: О. Б. Жихор, О. В. Димченко. у 2-х частинах. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. Частина 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с.
Автореферати дисертацій	1. Шевчук А. М. Економічний капітал банків в управлінні системними ризиками: автореф. дис. ...канд. екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2017. 20 с.

1	2
Дисертації	1. Тулай О. І. Державні фінанси у забезпеченні сталого людського розвитку : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / Терноп. нац. екон. ун-т Тернопіль, 2016. 500 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : Законодавство України з останніми змінами 2019. Київ : Видавництво Право, 2019. 75 с. 2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08 липня 2010 року № 2456-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2010. № 50-51. ст.572. 3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2012. № 44-45. № 46-47. № 48. ст.552. 4. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2011. № 13-14. № 15-16. № 17. ст.112. 5. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 23 листопада 2017 року № 2629-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-18 (дата звернення: 15.12.2017). 5. Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1202. <i>Офіційний вісник України</i> . 2018. № 12. С. 530–543. 6. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. <i>Урядовий кур'єр</i> . 2019. 2 жовтня (№ 188). С. 12.
Частина видання: Книги	1. Сидор І. П. Бюджетна децентралізація в контексті наповнення місцевих бюджетів. <i>Формування фінансового механізму сталого розвитку України</i> : монографія. / за ред.: О.П. Кириленко та О. І. Тулай. Тернопіль, 2017. С. 78-88 с. 2. Дерлиця А. Ю. Характеристика бюджетного процесу в Україні. Бюджетна система: підручник / за ред.: С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. С. 151–156.
Частина видання: матеріали конференцій (тези, доповіді)	1. Тулай О. І. Фінансові домінанти сталого людського розвитку. <i>Актуальні проблеми економіки 2014</i> : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 груд. 2014 р.) / за наук. ред. М. М. Єрмошенка. Київ : Нац. акад. управл., 2014. С. 97–101. 2. Круп'як І. Проблеми фінансового забезпечення сталого розвитку економіки держави. <i>Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір</i> : зб. матер. III міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 10 верес. 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 111–113.
Довідкові видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінанси. <i>Фінансовий словник</i> . Львів, 1997. С. 466.
Періодичні видання (журнали, газети)	1. Тулай О. І. Проблеми та перспективи державного фінансування системи охорони здоров'я в Україні. <i>Фінанси України</i> . 2016. № 4 (245). С. 84–99. 2. Тулай О. І., Гумовська І. М. Сталий людський розвиток: генезис та сучасне бачення в контексті фінансової науки. <i>Журнал європейської економіки</i> . 2015. Т. 14, № 2. С. 149–165.

1	2
Електронні ресурси	<p>1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1 травня 1997 року № 280/97-ВР. Дата оновлення: 31.10.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80(дата звернення: 15.07.2018).</p> <p>2. Річний звіт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг про стан і розвиток страхового ринку України в 2018 році: URL:http://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/zv%202018.pdf (дата звернення 20.07.2018).</p> <p>3. Махмудов Х. З., Даценко В. В. Напрями вдосконалення пенсійного страхування як елемента фінансової системи держави. URL: http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/5947/1/10_30_42.pdf. (дата звернення 10.07.2018).</p> <p>4. Халецька К. Як розрахувати свою пенсію за новою формулою? Громадське радіо. URL: https://hromadskeradio.org/programs/hromadska-hvylya/yak-rozrahuvaty-svoyu-pensiy-formuloyu (дата звернення 25.07.2018).</p>